

ISSEY MIIYAKE

GIVENTIACHY

SUMSANG

GIORGIO ARMANI

GUESS
BY MARCINO

BVNČGARI & KO

BRUNKENSTOCK

BALENTINO

MaxMaja

Ne

PONAREDKOM
KUPI ORIGINAL

Ponarejene dizajnerske majice na tržnici.
(foto: David Shankbone, Wikimedia commons)

KUPI ORIGINAL!

Distribucija ponarejenega blaga v Evropski uniji postaja čedalje donosnejši posel organiziranih kriminalnih združb. **Ponarejevalci niso sodobni robini hoodi**, saj se, kot izhaja iz Poročila o stanju ponarejanja in piratstva v Evropski uniji iz leta 2017 (Situation Report on Counterfeiting and Piracy in the European Union; Urad Evropske unije za intelektualno lastnino in Europol, 2017), poleg ponarejanja ukvarjajo še z drugimi vrstami kriminala (trgovino z ljudmi, trgovino z drogami, prostitucijo, spolnim suženjstvom itd.). Ponarejanje je tako samo ena izmed nezakonitih dejavnosti teh organizacij. Pogosto gre za razvejene mednarodne kriminalne združbe iz različnih držav Evrope in sveta, ki so specializirane in zelo prožne, saj služijo s ponarejenim blagom in njegovo (pre)prodajo, pri čemer ne plačujejo davkov, ne spoštujejo zakonov, lahko ogrožajo zdravje in dobrobit potrošnikov, prispevajo h korupciji, pogosto zaposlujejo otroke in nezakonite priseljence ter so del verige trgovine z ljudmi.

Ponarejajo se skoraj vse vrste blaga, največkrat so ponarejeni izdelki modne industrije in tekstila, čedalje pogosteje pa tudi drugo vsakodnevno potrošno blago: od baterij, polnilcev, kozmetičnih izdelkov, igrač, izdelkov za osebno nego, elektronskih in gospodinjskih pripomočkov do hrane in pesticidov ter zdravil. **Najpomembnejši kanal za razpečevanje ponarejenega blaga je internet.** Neprestana razpoložljivost, navidezno ugodne cene in hitra dobava so vaba za potrošnike. Mnogokrat so že same spletne strani ponaredek, saj so prefinjene kopije uradnih spletnih trgovin. Ponarejevalci se hitro prilagajajo in dobro znajdejo v različnih pravnih ureditvah, prav tako so sposobni čez noč vzpostaviti nove spletne strani, ne da bi izgubili obstoječih strank.

Večina ljudi, ki kupi ponaredek, tega ne povezuje z otroškim delom, nezakonitimi priseljenci ali novodobnimi sužnji za šivalnimi stroji. Vendar z nakupom ponaredka naredijo prav to – podpirajo izkoriščanje delovne sile. **Ponaredki lahko pomenijo nevarnost tudi za kupca, saj so slabe kakovosti in škodljivi za zdravje**, poleg tega povzročajo veliko gospodarsko škodo (izpad javnofinančnih prihodkov) in s tem povezano izgubo delovnih mest.

Pri nakupu blaga je zato potrebna previdnost, zlasti če se nakup opravi po spletu. **Ponarejeno blago se zadrži, pozneje pa tudi odvzame in uniči, lahko tudi na stroške kupca.**

KAKO PREPOZNATI PONAREDEK?

- Ponaredki so pogosto **slabše kakovosti kakor izvirniki**.
- Bodite pozorni na **nenavadno nizke cene**. Čeprav se vsi ponaredki ne prodajajo po nižji ceni, kot velja za original, je sumljivo nizka cena lahko znak za potrošnika, da gre morda za ponaredek.
- Pazljivo preglejte embalažo. **Embalaža ponarejenega blaga je pogosto slabše kakovosti** oziroma ni običajna za ta izdelek (npr. čevlji brez škatle), prav tako po navadi nima oznake proizvajalca.
- Preverite, ali so **logotipi in blagovne znamke pravilno prikazani**. Na prvi pogled se izdelek, ki krši pravice industrijske lastnine, lahko zdi enak originalu. Pri natančnem pregledu pa je mogoče opaziti nekaj razlik: logotipi so lahko slabo reproducirani in blagovne znamke namenoma ali naključno napačno črkovane, v besedilih so slovnične napake ipd.
- Filmi, ki se še vedno prikazujejo v kinematografih, običajno niso na voljo na DVD; **filmi ali glasbeni CD-ji se običajno ne prodajajo na DVD-R ali CD-R**.
- Če menite, da gre za ponaredek, **se obrnite na proizvajalca originalnega izdelka** ali preverite podatke na njihovi spletni strani. Številni imetniki pravic imajo namreč na svojih spletnih straneh informacije, ki strankam pomagajo odkriti ponaredke, vključno s fotografijami in opisi izvornikov.

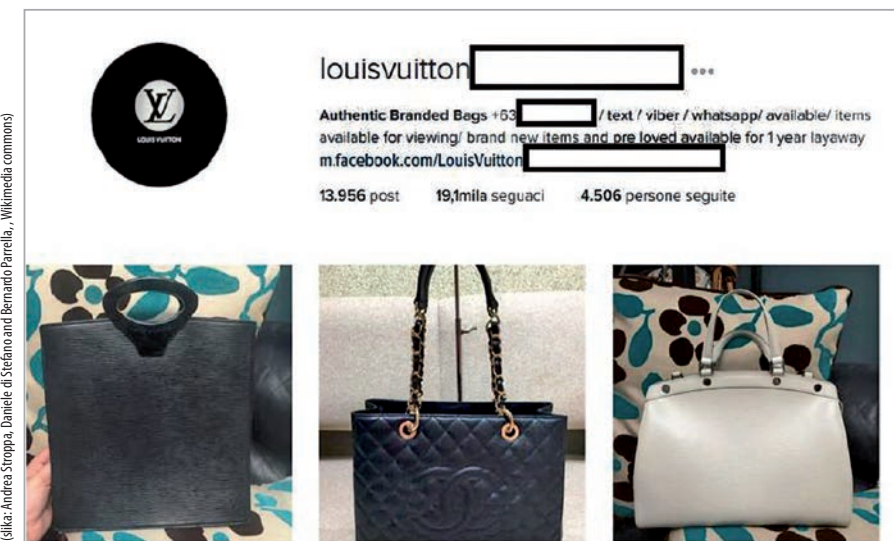
5 ZNAKOV, KI KAŽEJO NA SPLETNO TRGOVINO S PONAREDKI

1. **Nenavadno nizke cene.** Če ponudba po predstavitvi, ceni ali drugih lastnostih močno odstopa od drugih, je to zanesljivo razlog za previdnost.
2. **Ni podatkov o trgovcu.** Kdo sploh stoji za spletno trgovino? katero podjetje je to, kje je njihov sedež? Če ni nobenih podatkov o podjetju, je to razlog za previdnost.
3. **Ni kontaktnih podatkov.** Preverite, kako lahko stopite v stik s trgovcem, ali je navedena telefonska številka za pomoč uporabnikom ali elektronski naslov. Je na voljo samo obrazec za sporočilo? Če ni navedenega niti enega podatka za stik, je to še en razlog za previdnost.
4. **Elektronski naslov pripada brezplačnemu ponudniku.** Spletni goljufi za komunikacijo uporabljajo brezplačne poštno predale (gmail.com, hotmail.com itd.), kar je morda še en znak, da gre za trgovino s ponaredki.
5. **Podatki o domeni kažejo na Kitajsko.** Na strani <http://whois.domaintools.com/> preverite, kje in kdaj je bila domena registrirana in kateri kontaktni podatki so navedeni. Bodite pozorni, v kateri državi je bila registrirana domena. Potrošniki iz domene zmotno sklepajo, iz katere države naj bi bil prodajalec. Največ zaupanja vzbujajo trgovine z domeno .DE ali .UK, saj kupci menijo, da gre za nemške oziroma angleške trgovce. Vendar si domeno lahko vsakdo prosto izbere, zato ta ni zagotovilo za kakovost ali zanesljivost trgovca. V večini primerov trgovin s ponaredki gre za domene, registrirane na Kitajskem.

Ponarejena majica Giorgio Armani.
(foto: Max Ronnersjö, Wikimedia commons)

Slika prodaje ponaredkov na socialnih medijih
(foto: Andrea Stoppa, Daniele di Stefano and Bernardo Parrella, Wikimedia commons)

Ne
PONAREDKOM
KUPI ORIGINAL

foto: Fotolia.com

ALI VESTE ...

V Sloveniji Finančna uprava RS vsako leto odkrije in začasno zadrži več kot milijon izdelkov. Vrednost tega blaga znaša več milijonov evrov. Največ je zadržane obutve in oblačil, modnih dodatkov ter kozmetičnih izdelkov. Količinsko se največ blaga zadrži v koprskem pristanišču, največ posameznih pošiljk pa v Ljubljani, kjer nadzirajo poštno pošiljke, ki prihajajo iz držav zunaj Evropske unije.

Raznovrstni najdeni ponaredki.
(foto: FURS)

KAM V PRIMERU KRŠENE PRAVICE?

Od okoliščin primera in načina kršitve je odvisno, kateri organ bo lahko pomagal imetniku pravic. Informacije o ukrepih, ki so na voljo, lahko pridobi pri naslednjih državnih organih:

- Finančna uprava RS,
- Tržni inšpektorat RS,
- Generalna policijska uprava,
- Urad RS za intelektualno lastnino.

Več napotkov, kako preverite spletno trgovino, in aktualnih opozoril o spletnih goljufigah, poiščite na portalu www.varninainternetu.si.

URAD
REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA *intelektualno*
LASTNINO

Pomoč in nasveti
za potrošnike
v Evropi
ECC-Net
Evropski potrošniški center Slovenija

www.varninainternetu.si